

PANDEMIE KORONAVIRU – ZÁKLADNÍ PŘEHLED OPATŘENÍ A DOPORUČENÍ

k 7. 4. 2020

Vážení obchodní partneři,

pandemie koronaviru má v současné době dopad na všechny oblasti společnosti. Společně s našimi právními poradci z advokátní kanceláře Vejmelka & Wunsch, s.r.o. jsme pro Vás připravili základní přehled právních aspektů dopadů šíření onemocnění Covid-19 a opatření vlády ČR na zmírnění těchto dopadů, u nichž předpokládáme zvýšený zájem na straně Vás, veterinárních lékařů. Věříme, že Vám tento dokument napomůže v základní orientaci v této obtížné době.

1. Náhrada škody vůči státu

Aktuální otázkou je a nepochybně nadále bude téma náhrady škody utrpěné v důsledku opatření státních orgánů v reakci na pandemii koronaviru. Podle krizového zákona odpovídá stát za škodu způsobenou fyzickým a právníckým osobám krizovými opatřeními. Nahrazována by přitom měla být jak skutečná škoda, tak i ušlý zisk. Škoda může spočívat v celé řadě dopadů krizových opatření a může být spojena zejména s poklesem poptávky po službách veterinárních lékařů ze strany veřejnosti.

Přestože uplatnění nároků na náhradu škody vzniklé v důsledku opatření bude unikátní záležitostí a odpovědi na všechny související otázky nejsou dosud zcela zřejmé, lze v současné době doporučit zejména pečlivou evidenci vznikajících škod a uschovávání veškerých dokladů (např. účtenky či faktury) dokladujících takové škody, jakož i opatření přijatých ke zmírnění těchto škod. Nárok na náhradu škody je třeba uplatnit ve lhůtě šesti měsíců od doby, kdy se dozvíte o tom, že Vám vznikla majetková újma určitého druhu a rozsahu, kterou je možné objektivně vyjádřit v penězích, a uplatnit u soudu. Peněžní náhradu poskytne ten orgán, který nařídil krizové opatření, v jehož důsledku Vám škoda vznikla.

2. Překážky v práci (tzv. částečná nezaměstnanost) a podpůrná opatření státu

Přijímaná ochranná opatření státu mohou mít negativní dopad na Vás coby zaměstnavatele, neboť vyvolávají překážky v práci omezující Vaší činnost. V takových případech jste povinni postupovat v souladu se zákoníkem práce a ve stanovených případech poskytovat Vaším zaměstnancům po dobu trvání takovýchto překážek v práci náhradu mzdy. Patrně nejčastější překážkou v práci bude tzv. částečná nezaměstnanost, kdy jako zaměstnavatelé čelíte snížené poptávce po Vašich veterinárních službách a kdy nemůžete svým zaměstnancům přidělovat práci v plném rozsahu. V takovém případě náleží zaměstnancům náhrada mzdy ve výši nejméně 60 % průměrného výdělku. Nepůsobí-li u Vás odbory, musí být za tímto účelem vydán vnitřní předpis zaměstnavatele (není-li takový předpis vydán, náleží zaměstnancům náhrada mzdy ve výši 100 % jejich průměrného výdělku). Na základě programu Antivirus schváleného vládou ČR má v těchto hospodářských potížích zaměstnavatel nárok na kompenzaci 60 % vyplacené náhrady mzdy a odvodů, nejvýše však 29.000,- Kč na jednoho zaměstnance. Příspěvky z programu Antivirus budou poskytovány prostřednictvím Úřadů práce na základě žádostí podávaných prostřednictvím webové aplikace zřízené speciálně za tímto účelem, kterou lze nalézt na webových stránkách www.uradprace.cz. V případě splnění příslušných podmínek lze doporučit podání žádosti o příspěvek u příslušného Úřadu práce.

3. Dopad na smluvní vztahy

S ohledem na pandemii koronaviru a přijatá opatření může docházet k podstatnému ztížení plnění dříve uzavřených smluv. Pokud nebudete schopni dostát svým smluvním závazkům, doporučujeme co nejdříve informovat o vzniklé situaci Vaše smluvní partnery a pokusit se s nimi dohodnout formou dodatku oboustranně přijatelnou úpravu smluvních povinností. Uvedené platí tím spíše, že obecná

ustanovení občanského zákoníku o předcházení škodám ukládají povinnost osobě, která porušila svoji právní povinnost (nebo si má být vědoma toho, že poruší takovou povinnost) oznámit to bez zbytečného odkladu osobě, které může škoda vzniknout, a upozornit ji na možné následky.

Rovněž lze doporučit provedení analýzy problematických smluv a posouzení právních důsledků jejich porušení a možností obrany poskytovaných těmito smlouvami nebo právními předpisy. Zejména v tomto ohledu doporučujeme posoudit, zda a jak je upravena problematika tzv. vyšší moci (v případě existence události, která je označována jako vyšší moc (*vis maior* nebo *force majeure*), se může strana porušující smlouvu zprostit povinnosti k náhradě škody) a podstatné změny okolností (jsou-li naplněny příslušné zákonné podmínky, může se dotčená strana domáhat ve lhůtě dvou měsíců obnovení jednání o smlouvě s tím, že pokud nedojde v přiměřené době ke shodě mezi smluvními stranami, lze se obrátit na soud, který rozhodne o případné změně či zrušení smlouvy).

4. Podpůrná opatření ze strany státu

Ze strany státu byla za účelem zmírnění negativních dopadů šíření onemocnění Covid-19 přijata řada opatření, z nichž za nejvýznamnější pro veterinární lékaře vykonávající léčebnou a preventivní činnost v postavení podnikatele (OSVČ) považujeme následující:

- Plošné snížení pojistného na veřejné zdravotní pojištění a na důchodové pojištění o výši minimálních měsíčních záloh (celkem 4.896,- Kč měsíčně) za období od března do srpna 2020.
- Plošné prominutí pokuty a úroků z prodlení při podání daňového přiznání a zaplacení daně z příjmu za zdaňovací období roku 2019 do 1. července 2020.
- Přímá finanční podpora ve výši 25.000,- Kč za období od 12. března do 30. dubna 2020 pro OSVČ, která o ni požádá a prohlásí splnění několika základních požadavků. Podpora bude vyplácena (po dovršení legislativního procesu) na základě žádosti, jejíž formulář by měl být představen v řádu dnů Finanční správou ČR.
- Nárok na ošetřovné pro OSVČ ve výši 424,- Kč za každý den při péči o člena rodiny – děti do 13 let věku po celou dobu uzavření škol či pobytu v karanténě (vyplácet ho bude na základě žádosti podané prostřednictvím živnostenského úřadu Ministerstvo průmyslu a obchodu).

5. Užitečné kontakty

S ohledem na dynamiku vývoje Vám doporučujeme sledovat webové stránky příslušných orgánů státní správy, zejm. vlády České republiky (www.vlada.cz), Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz), Ministerstva zdravotnictví (www.mzcr.cz), Ministerstva práce a sociálních věcí (www.mpsv.cz), Ministerstva průmyslu a obchodu (www.mpo.cz) a Ministerstva financí (www.mfcr.cz).

Doufáme, že pro Vás tento přehled bude přínosný a v duchu naprosté transparentnosti bychom Vás rádi upozornili, že informace obsažené v tomto sdělení zachycují stav ke dni 7. dubna 2020, mají **pouze informativní charakter** a nelze je chápat jako vyčerpávající popis dané problematiky.

S přátelským pozdravem a hlavně přáním pevného zdraví

Ing. Jan Ráža
Companion Animals Business Unit Director CERG Region
Country Manager Czech and Slovak Republic
INTERVET, s.r.o.